

Bogár László: Mintaország két nemzete

2015 május 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Az amerikai fekete b?r?ek fogvatartotti aránya valójában a világ minden létez? etnikuma közül a legsúlyosabb.

Adva van a világ leggazdagabb, leghatalmasabb állama, az Egyesült Államok, amely ráadásul, mint tudjuk, a

---

demokrácia „mintaállama” is, és éppen ezért nemcsak joga, de kötelessége is, hogy megleckéztessen, kioktasson, és ha kell, kényszerítsen mindenkit, ha azt tapasztalja, hogy valahol sérülnek a szent emberi jogok.

Pláne, ha felmerül a rasszizmus fenyeget? réme. Hát most sérülnek az emberi jogok, és nemcsak felmerül, de tombol a rasszizmus fenyeget? réme. Csak az a kellemetlen, mármint a globális véleményhatalomként m?köd? fegyelmez? média számára, hogy a jogsértések helyszíne maga a mintaállam, az Amerikai Egyesült Államok. A kérdés persze nagyon bonyolult és szerteágazó, itt csak a legfontosabbnak látszó elemeit tudjuk érinteni.

A múlt heti Economist, akárcsak a legtöbb globális folyóirat, több cikkében és elemzésében is foglalkozik a baltimore-i zavargásokkal, amelyek az utóbbi id?ben rutinszer?en ismétl?d? hasonló konfliktusok közül is kiemelkednek brutalitásukkal. Az írás címe Two nations, vagyis Két nemzet, és f?ként arról értekeznek, hogy minden látszólagos kiegyenlít?dés ellenére az Amerikai Egyesült Államokban él? fekete b?r?ek „külön nemzetet” alkotnak. Szinte minden társadalmi, gazdasági, kulturális mutatójuk alapvet?en eltér a fehér, angolszász, protestáns (WASP) népességét?l. (Azt már csak én teszem hozzá, hogy ráadásul a rohamos gyorsasággal növekv? hispano, [spanyol ajkú] és az ázsiai etnikum is külön társadalmat képez, ám ez egy másik történet. A WASP valójában néhány

évtizeden belül egészen biztosan elveszti számbeli többségét, és ez módfelett „kalandossá” teszi majd az Amerikai Egyesült Államok nevű „nemzetállam” el?tt álló id?ket. A 21. század végének Amerikája valószínűleg egészen más lesz, mint a mai, de hogy pontosan milyen is lesz ez a „másság”, azt ma még aligha tudja bárki is megmondani.)

A cikk néhány érdekes és elgondolkodtató statisztikai adatot is közöl arról, hogy miért is beszélhetünk „két nemzetről”. Talán a legdrámaibb adat a bebörtönzöttekre vonatkozik. A világon összesen nagyjából tízmillió ember van börtönben, és ennek negyede az Egyesült Államokban, miközben Amerika a világ népességének csupán öt százalékát teszi ki, tehát részesevé ötször akkora, mint amennyi a lakosság számaránya alapján indokolható volna. Ám a fekete b?r?ek aránya ezen belül hétszer (!) akkora, mint a fehér népességé! Az amerikai fekete b?r?ek fogvatartotti aránya valójában a világ minden létező etnikuma közül a legsúlyosabb. Sehol máshol a világon egyetlen népességcsoport bebörtönözöttségi rátája sem éri el ezt a szintet, mintegy ötvenszer akkora, mint India, és hetvenszer akkora, mint Japán adata.

Nem mellesleg az amerikai büntetés-végrehajtási rendszer éves kiadásai nagyjából akkorák, mint Magyarország egész éves nemzeti terméke. A százezer f?re eső emberölések számát illetően a világ legalacsonyabb adatát Szingapúr szolgáltatja, ahol ez mindössze 0,2. Az Egyesült Államok átlagos adata 4,5, tehát ennek a 22-szerese. Ezen belül a fehérek esetében 2,5, ám a feketéknél 18,2, vagyis annak a valószínűsége, hogy egy amerikai fekete b?r? gyilkosságot követ el, közel százszor akkora, mint egy átlagos szingapúri polgár esetében. A fekete nyolcszor akkora arányban gyilkol, de hússzor akkora valószínűséggel válik áldozattá a rend?rök által elkövetett gyilkosságok esetében, mint fehér b?r? honfitársa.

A születéskor várható élettartam öt évvel kisebb a feketék esetében, a csecsem?halandóság több mint kétszer akkora, mint a fehéreknél. Az iskolai végzettséget illetően mennyiségi, de f?ként min?ségi mutatókat tekintve szintén drámai módon mutatkozik meg a „két nemzet” feltételezés megalapozottsága. A semmilyen egészségbiztosítással nem rendelkezők között ötször akkora a feketék aránya, mint a fehérek között, és még folytathatnánk a sort.

A magyar származású, de Amerikában világhír?vé vált George Gerbner médiakutató dolgozta ki talán a 20. század egyik legismertebb médiaelméletét, a kultivációs elméletként ismert teóriát. A hatvanas évek során végzett kutatásainak egyik f? témája a fekete b?r? népesség médiareprezentációja volt. Már akkor is drámai módon vált világossá, hogy a fehér és fekete b?r? népesség egymással szembeni kölcsönös gyanakvása lényegében semmit sem változott a rabszolga-felszabadítást követő egy évszázad során. És ami talán ennél is fontosabb, a kölcsönös el?ítéletek fenntartásában a globális véleményhatalomként m?ködő média, legf?képpen a televízió, döntő szerepet játszott.

A tévé új valóságot, méghozzá tetszés szerint „legyártott” hamis valóságokat képes generálni, foglalta össze végkövetkeztetéseit Gerbner, és az jósolta, hogy ez az ellen?rizetlen médiahatalom igen súlyos következményekkel jár majd. Az elméleteinek publikálása óta eltelt közel ötven év történései ?t látszanak igazolni. A „valóságos valóság” rideg tényei els?sorban úgy foglalhatók össze, hogy a „birodalmi Amerika” nemcsak a világ egészét, de saját „nemzetállami talapzatát” is ugyanilyen gátlástalansággal fosztja ki. Akár a permanens polgárháború kockázatát is vállalva mindezzel. És amíg ez így van, addig nem sok jóra számíthatnak a nemzetállam Amerika alávetett páriái.

Mint ahogy az ennek nyomán egyre frusztráltabb birodalom által rendszeresen kioktatott-megfegyelmezett világ se nagyon.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájkszámít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló